

Стручни рад

Сава Д. Милин¹
Универзитет у Београду, Православни богословски факултет,
Београд, Србија

Мојћносћи и домейи йримене кайихейичкој облика разјовора у верској насћави

Резиме: Дијалошка методa йознаје различийе облике разјовора. Међућим, они су дис-
йройорционално засйућљени. Кайихейички облик разјовора йредсйавља се као архаичан
метод каракћерисйичан за средњовековни схоласйички йрисйућ у верским школама, али
йтолико анахрон да се у савременој насћави йојављује у обиму сйаћисйичке йрешке. Мно-
ћи аућори нейовольно се изражавају йрема кайихейичком облику разјовора, али без већей
удудљивања у мојћносћи која ова методa може да донесе. У раду се излажу све насћавне
йеме верске насћаве у основној школи ради класификације. Уочава се да је најйриродније
корисйичийи монолошку методу йриликом обраде новој йрадива. Али йажњу дисмо усмерили
нарочийо на оне йеме које би се сасвим усйешно реализовале корисйейћи кайихейички об-
лик разјовора, можда не йоком целој часа, али свакако йриликом йроверавања знања. Тако
дисмо обојаћили методички йрисйућ и учинили насћаву разноврснийом.

Кључне речи: насћавне методe, кайихейички облик разјовора, верска насћава.

Катихетички облик разговора

У савременим приручницима при-
мећујемо да аутори изузетно хвале примену
дијалога у настави. Детаљно се баве предности-
ма које дијалошка метода доноси, педантно ис-
тичу све облике разговора и наводе елементе
који карактеришу сваки посебан облик. Мећу-
тим, уочава се уздржаност када се анализира ка-
тихетички облик разговора. Вероватно је то због

чињенице да је овај облик настао у верским шко-
лама у средњем веку, па немамо много података
о њему и није чест у настави. Сам назив катихе-
тички облик разговора потиче од грчког глагола
κατηχέω, што значи поучавати, учити, обавести-
ти (Роровић, 2002: 107). Прве катихезе настају не-
дуго после Миланског едикта 313. године и сло-
боде хришћанства. Свети Кирило Јерусалимски
произнео је у облику проповеди 24 катихезе то-
ком Васкршњег поста негде измећу 348. и 350. го-
дине поучавајући оглашене у Јерусалиму (Kirilo,

¹ savamilin@gmail.com

Copyright © 2022 by the authors, licensee Teacher Education Faculty University of Belgrade, SERBIA.

This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original paper is accurately cited.

2009: 5). Свети Јован Златоусти је такође у облику проповеди произнео 12 катихеза крајем 4. века у Антиохији и Цариграду (Zlatousti, 2016: 7). И Свети Сава је у својој првој беседи као архиеписком у манастиру Жичи 1221. године нагласио неопходност познавања догмата Цркве и инсистирао на правилном вероисповедању (Milin, 2020: 27). У потоњим вековима наставила се пракса поучавања у вери, али са посебним нагласком да се основне истине вере уче напамет, што је било присутно нарочито на Западу. О катихетичком облику разговора прилично штуро и једнообразно говоре бројни аутори, тако да се описује као начин учења црквених догми, које је требало научити напамет, без икаквих промена, и приликом проверавања дословно репродуковати (Kuburđić, Dačić, 2004: 77). Професор Емил Каменов уз опис додаје и једну негативну конотацију када говори да је катихетички облик разговора „учење напамет црквених догми, постављених у облику одговора на прецизно постављена питања, при чему није најважније да их ученици разумеју“ (Каменов, 2012: 86). Због таквог погледа на катихетички облик разговора понегде се пројављује став да овај облик рада не треба примењивати у савременој настави (Јанјушевић, 1967: 106–107). Треба разумети овакво мишљење ако имамо у виду бројне предности које дијалогска метода доноси. Користити дијалогску методу, ми подстичемо активност ученика, подстичемо саморадњу, упућујемо ученике да се слободно изражавају, да вербализују проблеме и осећања, а што је нарочито важно – имамо повратну информацију колико разумеју градиво (Ђорђевић, Potkonjak, 1983: 300). Уосталом, највише је постојано знање до ког су ученици сами дошли, што омогућује нарочито хеуристички облик разговора. Применом катихетичког облика разговора не остварују се предности дијалогске методе у потпуности. Заправо, предности дијалогске методе толико су запостављене да професор Радмило Вучић катихетички облик разговора анализира у оквиру монолошке методе (Vučić,

1960: 93). И заиста, дијалог карактерише сусрет различитих идеја приликом којих се преиспитују туђа, али и сопствена уверења, формулишу се ставови који захтевају мисаоно стваралаштво, а то се не дешава када се само постављају питања и очекују одговори којим се репродукује градиво (Milin, 2012: 190). Међутим, овом методом предавач се усмерава на други циљ – жели да има повратну информацију да је сваки ученик правилно запамтио најважније информације важних методских јединица.

Наставни план и програм верске наставе

Анализирајући наставне теме и методске јединице верске наставе, представиле би се могућности за коришћење катихетичког облика разговора. Будући да садржаји о појмовима вере већином нису познати ученицима, тешко је користити дијалогску методу. Најчешће се на часовима верске наставе користи монолошка метода. Али приликом утврђивања градива често се користи дијалог, а у неким ситуацијама увиђа се да би катихетички облик разговора био најприменији. Наравно, у првом разреду основне школе, у ком се ученици још прилагођавају правилима школског понашања и настави, не би требало користити катихетички облик разговора. Међутим, принципијелно, евидентирана је једна наставна јединица у којој би могао да се користи овај метод.

Табела 1. Могућности за коришћење катихетичке методе у првом разреду основне школе

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД	—		
1. Уводни час – Учимо о нашој вери	—		
II ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА	—		
2. Моја породица	—		
3. Моја школа и другари	—		
4. Ми смо део Божје породице (Цркве)	—		
III ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ			
5. Послушност	—		
6. Даривање – наша љубав	—		
7. Цео свет на дар	—		
8. Оче наш – зовео нашег Бога		√	
IV НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА – ХРИСТОС СЕ РОДИ!	—		
9. Бог долази у овај свет	—		
10. Христос се роди – Божић у мом дому	—		
11. Како је Растко постао Св. Сава	—		
12. Свети Сава, слава у школи и у мојој породици	—		
V ЦРКВА – ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ	—		
13. Бог ствара свет	—		
14. Свет је наш дом	—		
15. Прихватимо дарове Божје	—		
16. Где је љубав, ту је Бог	—		
17. Христова вечера са ученицима	—		
18. Литургија – окупљање Божје породице	—		
19. Пост – стаза љубави	—		
VI ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ	—		
20. Христова љубав према човеку и свету	—		
21. Препознајемо Христову љубав	—		
22. Христос васкрсе!	—		
VII НАША БРИГА О СВЕТУ	—		
23. Човек домаћин у свету	—		
24. Радост служења	—		
25. Љубав према људима и природи је љубав према Богу	—		
26. Сваки човек је за нас Христос	—		
27. Научили смо о нашој вери	—		

Сваки час верске наставе почињемо Господњом молитвом. Учесталим понављањем ученици науче молитву без посебног напора. У том смислу, ако се у оквиру наставне јединице број

осам анализира молитва Господња, садржај молитве ученицима је већ познат, па би постојала могућност да се катихетичком методом провери да ли сви ученици знају молитву Оче наш.

Табела 2. Моїућносїи за коришћене кайїхейїичке мейїоде у друїом разреду основне

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Ми смо Црква – уводни час	—		
II МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ			
2. Крштењем постајемо чланови Цркве	—		
3. Црква – заједница	—		
4. Храм – место окупљања заједнице	—		
5. Литургија – догађај Цркве	—		
6. Заједница радости	—		
III ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ			
7. Народ Божји, различите службе		√	
8. Литургијске службе: епископ, свештеник и ђакон	—		
9. Многе службе, једна Црква	—		
10. Епископ – слика Христова на Литургији	—		
11. Ко су монаси?	—		
IV ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА			
12. Пресвета Богородица – мајка Христова	—		
13. Божић – Христос се роди!	—		
14. Богојављење – Христос је Син Божји	—		
15. Свети Сава и Свети Симеон	—		
V ТРПЕЗА ГОСПОДЊА			
16. Литургија наш дар Богу	—		
17. Литургијски предмети		√	
18. Причешће – храна за живот вечни	—		
19. Слава у мојој породици	—		
VI СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА			
20. Христос је са нама у Литургији	—		
21. Причешће у мом животу	—		
22. Празнујемо Васкрсење Христово	—		
23. Христово Васкрсење – наше васкрсење	—		
ИКОНА – ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ			
24. Православни храм	—		
25. Икона – прозор у Царство Божје	—		
26. Буди и ти иконописац	—		
27. Царство Божје у светима	—		

У другом разреду основне школе у оквиру наставне јединице број седам излажу се различите службе у Цркви, које се на потоњим часовима додатно анализирају. Имајући у виду да

на литургији посебни задатак имају епископ, свештеник, ђакон, црквењак, диригент, хор, канонарх, протопсалт, појци, верни народ и други, катихетичком методом могло би се проверити

знање ученика. Такође, седамнаестом наставном јединицом излажу се литургијски предмети, што би уз коришћење визуелних наставних средста-

ва такође могло да се обради катихетичким обликом разговора.

Табела 3. Могућности за коришћење катихетичке методе у трећем разреду основне школе

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Свет је створен за тебе, чувај га! – уводни час	—		
II БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА		√	
2. Свето писмо нам сведочи о настанку света			
3. Света некада уопште није било (1. и 2. дан стварања)	—		
4. Све је биље створено и Сунцем обасјано (3. и 4. дан стварања)	—		
5. Све врви од живота (5. и 6. дан стварања)	—		
6. Створен сам да личим на Бога	—		
III БОГ НАС ВОЛИ			
7. Бог ствара свет из љубави	—		
8. Бог, људи и природа	—		
9. Свет не може без Бога	—		
10. Бог се брине о свету	—		
11. Божићни весници	—		
IV ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА			
12. Човек домаћин и свештеник у свету	—		
13. Свети Сава	—		
14. Свети Сава брине о нама	—		
15. Радост служења	—		
V ЛИТУРГИЈА – ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ			
16. Наши дарови благодарности (опис н.ј. – твар у Литургији)	—		
17. Литургија – преображај света	—		
18. Литургија – молитва за спасење човека и света	—		
19. Васкресење Лазарево	—		
20. Васкресење Христово	—		
VI ЧОВЕК И ПРИРОДА			
21. Све чека на љубав човека	—		
22. Чувамо дарове Божје љубави	—		
23. Стварање света у православној иконографији	—		
24. Икона света створеног за мене	—		

У трећем разреду основне школе већ на другом часу говори се о стварању света и човека, а на потоњим часовима се анализира детаљан

опис из Библије. Ако не током целог часа утврђивања градива, оно макар у завршном делу часа могли бисмо да применимо катихетичку методу.

Табела 4. Моїућносїи за коришћене кайихейичке мейоде у четвртїом разреду основне школе

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД	—		
1. Дружимо се са Богом и светима – уводни час	—		
II ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР	—		
2. Заједница је основ живота	—		
3. Црква је наш избор	—		
4. Црква је заједница са Светом Тројицом	—		
5. Црква је циљ стварања света	—		
6. Свет изван заједнице са Богом	—		
7. Свет у заједници са Богом	—		
III ХРИСТОС НАС СВЕ ЗОВЕ	—		
8. Христос позива апостоле	—		
9. Вера основ заједнице	—		
10. Апостоли позивају свет	—		
11. Човек само срцем јасно види	—		
12. Христос нас зове	—		
13. Божић	—		
IV ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА	—		
14. Светитељи – сведоци љубави Божје	—		
15. Свети Сава – путеводитељ у живот вечни	—		
16. Успињање ка Христу (опис н.ј – прича о Закхеју)	—		
17. Свети Симеон Богопримац – сусрет са Христом	—		
18. Литургијско путовање заједнице свих светих	—		
V ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА	—		
19. На путу светости	—		
20. Усавршавању нема краја	—		
21. Пут ка вечности	—		
22. Хришћанске врлине			√
23. Врлинослов – свети нас уче	—		
VI СА НАМА ЈЕ БОГ	—		
24. Васкрсење и Педесетница	—		
25. Црква је икона Царства Божјег	—		
26. Црквена уметност – одсјај Царства Божјег	—		

У четвртм разреду основне школе двадесет и друга методска јединица анализира хришћанске врлине. У обради градива наставник може да користи различите методе. Али за

утврђивање градива, имајући у виду значај и бројност хришћанских врлина, препоручило би се коришћење катихетичког облика разговора.

Табела 5. Могућности за коришћење катихетичке методе у петом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД	—		
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СТАРОГ СВЕТА	—		
2. Религија и култура старог света	—		
3. Човек тражи Бога	—		
III ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТ БИБЛИЈЕ	—		
4. Божје Откровење	—		
5. Свето писмо (настанак, подела)			√
IV СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА			√
6. Стварање света			
7. Стварање човека	—		
8. Прародитељски грех	—		
9. Човек изван рајског врта	—		
V СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА	—		
10. Аврам и Божји позив	—		
11. Исак и његови синови	—		
12. Праведни Јосиф	—		
13. Мојсије	—		
14. Пасха	—		
VI ЗАКОН БОЖЈИ	—		
15. На гори Синају	—		
16. Десет Божијих заповести			√
17. Закон Божји као педагог за Христа	—		
VII МЕСИЈАНСКА НАДА	—		
18. „Земља меда и млека“	—		
19. Цар Давид	—		
20. Соломон и јерусалимски храм	—		
21. Псалми Давидови			√
22. Старозаветни пророци			√
23. Месијанска нада	—		

У петом разреду основне школе имамо читав низ методских јединица које би могле да се обраде катихетичким обликом разговора. Због важности самих лекција и потребе да се запам-

ти више појмова, катихетичком методом требало би обрадити методске јединице: Свето писмо, Стварање света, Десет Божијих заповести, Псалме Давидове и Старозаветне пророке.

Табела 6. Моїућносїи за коришћене кайїхейїичке мейоде у шестїом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II ПРИПРЕМА СВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖЈЕГ			
2. Историјске околности пред долазак Христов	—		
3. Јеврејско ишчекивање Месије	—		
4. Свети Јован Претеча	—		
III УВОД У НОВИ ЗАВЕТ			
5. Нови завет је испуњење Старог завета	—		
6. Новозаветни списи			√
7. Јеванђелисти	—		
IV БОГОЧОВЕК – ИСУС ХРИСТОС			
8. Пресвета Богородица – Благовести	—		
9. Богородичини празници		√	
10. Рођење Христово	—		
11. Христос је Богочовек	—		
12. Крштење Христово	—		
13. Христова чуда	—		
14. Новозаветне заповести и Беседа на гори			√
15. Христос – „пут, истина и живот“	—		
16. Лазарева субота и Цвети	—		
17. Тајна Вечера – прва Литургија	—		
18. Страдање Христово	—		
19. Васкрсење Христово	—		
V ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА			
20. Вазнесење и Педесетница	—		
21. Црква у Јерусалиму	—		
22. Павле – апостол незнабожаца	—		
23. Прогони хришћана			√
24. Свети цар Константин и крштење царства	—		

У шестом разреду основне школе такође имамо више методских јединица које су пригодне за катихетички облик разговора, а то су: Новозаветни списи, Богородичини празници, Но-

возаветне заповести и Беседа на гори и Прогони хришћана. Познавање новозаветних списа и заповести основни су предуслов хришћанске вере.

Табела 7. Могућности за коришћење катихетичке методе у седмом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД	—		
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II БОГОПОЗНАЊЕ			
2. Процес сазнавања	—		
3. Личносно познање	—		
4. Познање Бога	—		
5. Бог је један, али није сам	—		
III СИМВОЛ ВЕРЕ			
6. Сабори као израз јединства Цркве	—		
7. Васељенски сабори			√
8. Символ вере			√
9. Богочовек Христос	—		
IV СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ			
10. Светотајински живот Цркве			√
11. Света Литургија – светајна Цркве	—		
12. Свете тајне крштења и миропомазања	—		
13. Света тајна исповести	—		
14. Света тајна брака	—		
15. Монашка заједница	—		
16. Света тајна рукоположења	—		
17. Молитвословља Цркве	—		
V СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ			
18. Света браћа Кирило и Методије	—		
19. Свети Сава	—		
20. Срби светитељи	—		
21. Крсна слава и обичаји	—		
22. Српска црквена баштина	—		

У седмом разреду основне школе катихетичка метода препоручила би се за три методске јединице: Васељенски сабори, Символ вере и Светотајински живот Цркве. Хришћанска вера и јесте уобличена на Првом и Другом васељен-

ском сабору. Катихетички облик разговора препоручио би се баш због тога што је потребна провера да ли је сваки ученик адекватно разумео и усвојио основне истине хришћанства.

Табела 8. Моїућносїи за кориїшїење кайїхейїичке мейїоде у осмом разреду основне школе.

ТЕМА Наставне јединице	Није могуће користити	Могуће је користити	Препоручује се да се користи
I УВОД			
1. Упознавање садржаја програма и начина рада	—		
II ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖЈА			
2. Човек – икона Божја и свештеник твари	—		
3. Хришћанско схватање личности	—		
4. Грех као промашај човековог назначења	—		
5. Новозаветне заповести Божје	—		
6. Слобода и љубав у хришћанском етосу	—		
ПОДВИЖНИЧКО-ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС			
7. Хришћански подвиг	—		
8. Подвизи светитеља	—		
9. Пост	—		
10. Хришћанске врлине			√
11. Евхаристијски поглед на свет	—		
IV ЛИТУРГИЈА			
12. Молитва – лична и саборна	—		
13. Црква је Тело Христово	—		
14. Божанствена Литургија (опис тока Литургије)	—		
15. Литургијски простор (делови храма)	—		
16. Освећење времена	—		
V ЦАРСТВО БОЖЈЕ			
17. Царство Божје – циљ стварања	—		
18. Живот будућег века	—		
19. Сведоци Царства Божјег	—		
20. Обожење – циљ хришћанског живота	—		
21. Знаци присутва Царства Божјег у овом свету (чуда, мошти...)	—		
22. Икона – прозор у вечност	—		

У основној школи у оквиру верске наставе ученицима се и у четвртој и у осмом разреду говори о хришћанским врлинама. Господ Исус Христос нарочито је у Бседи на гори истакао значај моралног, врлинског живота превазилазећи дотадашња уверења и Мојсијев за-

кон (Milin, 2015: 120). И заиста, наставне јединице у којима се анализира Господња молитва, десет Божјих заповести, књиге Светог писма, хришћанске врлине и сличне теме пригодно би се оствариле катихетичким обликом разговора.

Анализом наставног плана и програма за верску наставу у основној школи видимо да је предвиђено 195 методских јединица за обраду наставног градива, а од тог броја препознали смо 18 наставних јединица погодних за катихетички облик разговора, што чини 9,23% свих наставних јединица. Свакако да ова метода није доминантна метода у настави, али бисмо коришћењем допринели методичкој разноврсности.

Закључак

У савременој настави најчешће је заступљен монолошки метод. Ово је разумљиво када сагледамо све предности монолошке методе. Методска јединица има целину, структура је постојана и систематична, предаје се ефикасно и вежба се пажња ученика (Vučić, 1960: 93). Осим тога, постоји градиво које је ученицима сасвим непознато, немају предзнање нити представу из искуства и тада је монолошка метода најприхватљивија. Због тога је било настојања „да се неким методама припише универзални карактер, али се показало, онда као и сада, да у настави не постоји једна метода која би била довољна и која би могла да испуни сва очекивања и захтеве које поставља друштво на одређеној етапи свог развоја“ (Ђорђевић, Potkonjak, 1983: 284). Без обзира на све предности неког метода, насилно при-

мењивање само једне методе зауставило би креативност наставе и довело би до једноличности (Vučić, 1960: 92). Зато и јесте препоручљиво повремено користити све облике дијалога у настави како би настава била разноврснија. Уосталом, није оправдана критика катихетичког облика разговора зато што поједини ученици произносе садржај без дубљег разумевања. Ако се догоди да предавач инсистира на питањима и добија тачне одговоре ученика, а да притом ученици градиво не схватају, да ли је то мана катихетичке методе или посвећености предавача? Како наглашава професорка Радовић, уколико свесна активност ученика изостане, „то не зависи од методе наставног рада по себи, већ од начина њене примене“ (Radović, 2013: 206). Многи погрешно претпостављају да је за здраву религиозност потребно само слепо веровати, без постављања сувишних питања, без размишљања, некад чак и без разумевања (Stojanović, Radović, 2015: 41). Међутим, вера није у супротности са науком и овакве претпоставке погрешне су, како у Цркви, тако и у просвети. Стога би требало вероучитељи да имају свест да верска настава није необавезан предмет, да они одговарају за то колико су се истине о вери на правилан начин усвојиле, а најбоља провера била би ако би макар повремено примењивали катихетички облик разговора у настави.

Литература

- Ђорђевић, Ј., Potkonjak, N. (1983). *Pedagogija*. Београд: Научна knjiga.
- Јанјушевић, М. (1967). *Didaktika*. Београд: Вук Караџић.
- Kamenov, E. (2012). *Metodika nastave veronauke*. Београд: Православни богословски факултет.
- Kirilo, J. (2009). *Katitzeze*. Манастир Ostrog.
- Kuburić, Z., Dačić, S. (2004). *Metodika verske nastave*. Нови Сад: Центар за емпијска истраживања религије.
- Milin, S. (2015). Propovedništvo Gospoda Isusa Hrista. *Nauka – religija – obrazovanje* (119–126). Београд: Учитељски факултет.

- Milin, S. (2020). Beseda Svetog Save o pravoj veri. *Osam vekova autokefalije Srpske pravoslavne crkve II* (23–30). Beograd: Sveti Arhijerejski Sinod SPC i Pravoslavni bogoslovski fakultet.
- Milin, V. (2012). Dijalog kao podsticaj stvaralaštva, inicijative i saradnje učenika u nastavi. *Stvaralaštvo, inicijativa i saradnja. Implikacije za obrazovnu praksu, II deo* (187–212). Beograd: Institut za pedagoška istraživanja.
- Popović, R. (2002). *Grčko-srpski rečnik Novog zaveta*. Beograd: Autorsko izdanje.
- Radović, V. Ž. (2013). *O nastavnim metodama*. Beograd: Učiteljski fakultet.
- Stojanović, Lj., Radović, V. Ž. (2015). Korelacija vere i znanja u vaspitanju i obrazovanju. *Inovacije u nastavi*, 28 (2), 35–45.
- Vučić, R. (1960). *Metodika religijske nastave*. Beograd: Sveti Arhijerejski Sinod SPC.
- Zlatousti, J. (2016). *Katiheze*. Beograd: Globosino.

Abstract

The dialogue method implies different forms of conversation. Nonetheless, these forms are represented disproportionately. The catechetical form of conversation is viewed as an archaic method typical of the medieval scholastic approach in religious schools, and so anachronistic that in modern teaching it appears so rarely to be considered a statistical error. Many authors have an unfavorable attitude towards the catechetical form of conversation, though without much dwelling on the possibilities that this method can offer. For the purpose of classification, the paper presents all teaching topics of religious education in primary school. It has been observed that the monologue method appears to be most natural method when teaching new content. However, we would like to focus our attention on those topics that would be quite successfully taught using the catechetical form of conversation, perhaps not during the whole class, but certainly when testing knowledge. In this manner, we would enrich the methodological approach and make teaching more diverse.

Keywords: *teaching methods, catechetical form of conversation, religious instruction.*